

Občina Moravče

obcina@moravce.si

Številka: 35012-102/2025-3340-4

Datum: 26. 8. 2025

Zadeva: Mnenje na osnutek OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04) in mnenje o ustreznosti okoljskega poročila z mnenjem o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino

Zveza: vaš dopis št. 3503-0011/2924-13 z dne 11. 8. 2025

Ministrstvo za kulturo na podlagi drugega in tretjega odstavka 122.člena v povezavi s prvim odstavkom 129. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25; v nadaljnjem besedilu: ZUreP-3) izdaja naslednje

**MNENJE NA OSNUTEK
OBČINSKEGA PODROBNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA ZA IZKORIŠČANJE IN
SANACIJO PESKOKOPA VAHTENBERK-GABRJE – VZHODNI DEL (EUP MŠ-04)
(id 5118)**

IN

**MNENJE O USTREZNOSTI OKOLJSKEGA POROČILA
Z MNENJEM O SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA
NA KULTURNO DEDIŠČINO**

1. Podatki o vlogi

Ministrstvo za kulturo (v nadaljnjem besedilu: MK) je dne 14. 8. 2025 prejelo zgoraj navedeni dopis, s katerim ste nas pozvali k izdaji mnenja na osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04) (id 5118) (v nadaljnjem besedilu: osnutek OPPN Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del), ter mnenja o ustreznosti okoljskega poročila (v nadaljnjem besedilu: OP) z mnenjem o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino.

Vlogi je bilo priloženo:

- Osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberk-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04) (izdelal Locus d.o.o., št. projekta: 2242, julij 2025),

- Okoljsko poročilo za OPPN za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del (EUP MŠ-04) (izdelal IPSUM, okoljske investicije, d.o.o., št. projekta 490/25-01, julij 2025).

Gradivo smo pregledali v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, Območno enoto Kranj (gradivo št. 3501-0018/2025-2 z dne 25. 8. 2025).

2. Mnenje na osnutek OPPN Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del

V samem območju OPPN Vahtenberg-Gabrje – vzhodni del ni enot kulturne dediščine, varovanih po predpisih o varstvu kulturne dediščine. Na vzhodnem robu OPPN je v neposredni bližini nove transportne poti enota Mošenik pri Moravčah - Brodovsko znamenje (EID 1-29370). Pred vzpostavitvijo nove transportne poti bi bilo treba dokumentirati stanje znamenja (frontalne fotografije z vseh štirih strani) in v času trajanja peskokopa spremljati njegovo stanje. V primeru morebitnih poškodb, novih razpok in zaprašitve bi bilo treba znamenje sanirati v skladu z izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

V oddaljenosti okoli 100 m zahodno od roba območja OPPN pa so prisotne:

EID	IME	PODREŽIM
1-00324	Limbarska Gora - Cerkev sv.	vplivno območje
1-29357	Znamenje ob poti na Limbarsko goro	memorialna dediščina
1-16693	Zalog pri Moravčah - Arheološko območje Vahtenberg	arehološko najdišče
1-16674	Straža pri Moravčah – Vas	naselbinska dediščina

Na navedene enote kulturne dediščine, ki so v posredni okolici novega peskokopa, sicer ne pričakujemo večjega vpliva oziroma zmanjšanja možnosti za njihovo varstvo, vendar lahko tehtno utemeljitev doda celovita presoja vplivov na okolje.

3. Mnenje o ustreznosti okoljskega poročila in mnenje o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino

V tretjem poglavju Okoljskega poročila - Izhodišča za pripravo okoljskega poročila je na strani 20 zapisano, da presoja na kulturno dediščino ni vključena v nadaljnjo presojo, ker se s posegi ne posega v nobeno območje kulturne dediščine. Ugotovitev je metodološko neustrezna, saj podatek, da v območju plana ni kulturne dediščine, ni razlog za odločitev, da se presoja na kulturno dediščino ne izvede.

Okoljsko poročilo po našem mnenju ni ugotovilo ustrezno, da izvedba plana ne bo imela vpliva na ohranjanje kulturne dediščine in bi moralo presojati neposredni vpliv na znamenje Mošenik pri Moravčah - Brodovsko znamenje (EID 1-29370) ter posredni oz. daljinski vpliv na ostalo dediščino v bližnji okolici.

Predlagamo tudi, da se v okviru omilitvenih ukrepov in dopolnitve plana določi, da bo v fazi priprave projektne dokumentacije in izvedbe posegov zaradi neposredne bližine nove transportne poti težke tovarne mehanizacije treba zagotoviti dokumentiranje in monitoring ter po potrebi sanacijo nastalih poškodb ali čiščenje znamenja v skladu s predhodno izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji ter soglasjem.

Menimo tudi, da okoljsko poročilo neustrezno presoja, da izvedba plana ne bo imela vpliva na krajino. Kulturna krajina kot tvarina sožitja med dejavnostmi človeka in naravo bo z odprtjem peskokopa vidno prizadeta. Do končne sanacije in renaturacije novo odprtega peskokopa bo krajina vidno prizadeta, zato bi morala biti ta vsebina v okoljskem poročilu ustrezno obravnavana. Faza sanacije in rekultivacije peskokopa je za povrnitev krajine v revitalizirano stanje ključna.

Glede na postopek priprave plana (po ZURP-3) MK izda načeloma mnenje na osnutek prostorskega akta skupaj z mnenjem o sprejemljivosti vplivov plana z vidika varstva kulturne dediščine. Ugotavljamo, da presoja na kulturno dediščino ni bila izvedena oz. okoljsko poročilo ni ustrezno. MK bo lahko izdalo mnenje, da so vplivi izvedbe plana na kulturno dediščino sprejemljivi, ko bo presoja vplivov na kulturno dediščino izvedena (ustrezno) in bodo omilitveni ukrepi v smislu izboljšav plana že tudi vključeni v plan.

Predlagamo, da se OP dopolni in popravi kot navedeno zgoraj.

V primeru, da se predlog prostorskega akta glede na osnutek spremeni tako, da to vpliva na področje varstva kulturne dediščine, občina oziroma pooblaščen prostorski načrtovalec skladno s tretjim odstavkom 123. člena ZURP-3 pozove MK k dopolnitvi mnenja (mnenje na predlog OPPN). Pridobiti je potrebno tudi dopolnitev mnenja o ustreznosti okoljskega poročila (mnenje na predlog okoljskega poročila) in dopolnitev mnenja o sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na kulturno dediščino.

Lep pozdrav,

Pripravila:
Barbara Mlakar
sekretarka

Špela Spanžel
generalna direktorica
Direktorata za kulturno dediščino

Poslati (po e-pošti):

- Naslovnik
- marjana.krumpestar@moravce.si
- ZVKDS OE Kranj, tajnistvo.kr@zvkd.si